

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 20/01-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. marca 2001 predbežne prerokoval podnet Ing. A. O., bytom V. Č., zastúpeného komerčným právnikom JUDr. O. V., V. K., vo veci porušenia čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky označeným postupom Daňového úradu Vinica a takto

r o z h o d o l :

Podnet Ing. A. O. na začatie konania o porušení čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 19. februára 2001 doručené podanie Ing. A. O. (ďalej len „navrhovateľ“), bytom V. Č., označené ako „Podnet na začatie konania pred Ústavným súdom SR“ s prílohami. Z jeho obsahu vyplynulo, že navrhovateľ v ňom namietal protiústavné konanie správcu daní, „keď požadoval odo mňa plnenie, ktoré je oslobodené od dane z pridanej hodnoty“. Na základe argumentov uvedených vo svojom podnete a vyplývajúcich tiež

z priložených príloh navrhovateľ požiadal, aby ústavný súd po prijatí podnetu na ďalšie konanie rozhodol takto: „Daňový úrad Vinica vymáhaním dane od podnecovateľa za plnenie oslobodené od platenia dane z pridanej hodnoty za podnecovateľom realizovaný predaj podniku porušil základného práva podnecovateľa v zmysle čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich práv. Z konania o podnetoch nie je možné vylúčiť postup žiadneho orgánu (štátneho, samosprávneho, iného orgánu verejnej moci), pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva fyzickej alebo právnickej osoby a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom účinného právneho prostriedku nápravy dostupného navrhovateľovi. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma jeho zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Jednou z podmienok konania o podnete pritom je, že navrhovateľ namieta porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd, tak ako sú uvedené v druhej hlave ústavy. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd zistil, že navrhovateľ vo svojom podnete nenamietal porušenie žiadneho zo svojich základných práv alebo slobôd (platenie daní nemožno považovať za základné právo, resp. slobodu), ale zákonnosť postupu označeného daňového orgánu pri rozhodovaní o uložení daňovej povinnosti (ktorý podľa jeho názoru nemal oporu v príslušnom daňovom zákone).

Ústavný súd v tejto súvislosti preto uvádza, že právna základňa konania štátnych orgánov Slovenskej republiky je upravená v čl. 2 ods. 2 ústavy, pričom

(a pokiaľ ide o ukladanie povinností) ustanovenie odseku 3 toho istého článku uvádza: „... nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá“. Pre oblasť základných práv a slobôd je toto ustanovenie spresnené v čl. 13 ods. 1 ústavy, v súlade s ktorým: „Povinnosti možno ukladať len na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.“ Uvedené ustanovenia vylučujú svojvôľu orgánov štátu pri ukladaní povinností a toto konštatovanie sa vzťahuje v plnom rozsahu aj na daňové povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Rozhodnutia orgánov štátu, ktorými sa ukladajú povinnosti, však v zásade podliehajú preskúmaniu súdnymi alebo inými orgánmi na základe opravných prostriedkov dostupných tým, ktorým boli povinnosti uložené. V rámci konania o takýchto opravných prostriedkoch sa príslušné „opravné“ orgány zaoberajú nielen meritórnymi (obsahovými) náležitosťami napadnutých rozhodnutí, ale aj posudzovaním zákonnosti postupu a rozhodovania tých orgánov, ktoré o uložení povinnosti rozhodli. Rešpektovanie príkazu ústavných noriem obsiahnutých v odsekoch 2 a 3 čl. 2 ústavy orgánmi štátu je preskúmateľné prostredníctvom a v rámci opravných prostriedkov dostupných oprávneným osobám predovšetkým v rámci súdnej a inej právnej ochrany podľa čl. 46 ústavy. Uvedené sa vzťahuje v plnom rozsahu aj na rozhodnutia (platobné výmery) daňových orgánov podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Proti týmto rozhodnutiam mal navrhovateľ možnosť podať riadne a mimoriadne opravné prostriedky podľa § 46 a nasl. zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a ako to dokazujú prílohy jeho podnetu, túto možnosť v plnom rozsahu aj využil. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu však neúspech v konaní o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch v rámci uplatňovania súdnej či inej právnej ochrany nezakladá bez ďalšieho právomoc ústavného súdu na konanie o podnete fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 40/95, I. ÚS 8/96, II. ÚS 3/97).

Z uvedených dôvodov bolo preto treba podnet navrhovateľa po predbežnom prerokovaní odmietnuť ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

